

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 11 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2013, de către inculpatul

Constantin Andrei Ion, născut la 25 august 1987,
originar și domiciliat în s. Micăuți, r-l Strășeni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 10.04.2012-11.06.2013
2. în instanța de apel: 19.07.2013-17.09.2013
3. în instanța de recurs: 10.12.2013-19.02.2014

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 11 iunie 2013, Constantin A.I. a fost condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, la 12 ani închisoare. În conformitate cu art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea parțială a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 27 ianuarie 2009, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 17 ani 19 zile închisoare.

Acțiunea civilă înaintată de către Rusu Andrei a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului acesteia să se pronunțe instanța de judecată.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Milicenco Viaceslav Mihai în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, în privința căruia hotărîrile nu au fost recurate.

2. Potrivit sentinței, Constantin A.I. împreună cu Milicenco V.M., la 11 ianuarie 2012 s-au întîlnit în mun. Chișinău cu Jalbă Pavel și Bordeianu Alexandru și s-au pregătit pentru a comite un furt. Astfel, au pregătit măști, mănuși, balon cu gaze lacrimogene și un pistol pneumatic de model „Baical”. Ulterior, cu un maxi-taxi de ocazie, s-au deplasat în direcția s. Șireți, r-l Strășeni. La intrarea în sat, împărțind în prealabil rolurile între ei, toți s-au pornit spre casa pătimitului Rusu A. Ajungînd la gospodăria acestuia, Constantin A.I. și Milicenco V.M., și-au pus măștile pe față și mănușile pe mâini, au sărit gardul și au intrat pe teritoriul gospodăriei menționate. La indicația lui Constantin A.I. și Milicenco V.M., cet. Jalbă P. și Bordianu A., au plecat să se plimbe în apropiere de casa pătimitului, pentru eventuala informare a acestora despre posibilul pericol de apariție a poliției la locul respectiv.

Constantin A.I. și Milicenco V.M., prin acces liber au pătruns în locuința pătimitului Rusu A., unde văzându-l pe ultimul și pe soția acestuia - Rusu Ina, depășind înțelegerea avută în prealabil cu Jalbă P. și Bordianu A., prin exces, au aplicat violență fizică asupra lui Rusu A. și Rusu I., manifestată prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii, stropirea cu gaze lacrimogene, immobilizându-i prin legarea mâinilor și picioarelor cu cabluri. Ulterior, cu pistolul de model „Baical”, amenințându-i cu moartea, în mod agresiv aceștia au obținut bani în sumă de 500 dolari SUA, 130 Euro, bijuterii din aur, precum și cheile de la automobilul de model „MAZDA- 626”, cu nr/î STAU 818, pe care l-au sustras. Dat fiind faptul că, drumul era blocat de alt automobil l-au abandonat, astfel, cauzându-i părții vătămate Rusu A. o daună materială considerabilă în sumă de 120.000 lei.

Acțiunile inculpatului Constantin A.I. au fost calificate în baza art. 188 alin. (5) Cod penal – *tîlhărie*, adică, *comiterea unui atac asupra victimelor, cu scopul sustragerii bunurilor, în proporții deosebit de mari, faptă însoțită de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanelor agresate și însoțită cu amenințarea de aplicare a unei asemenea violențe.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Pănuș Liliana, în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Constantin A.I. să fie liberat de răspundere penală, în legătură cu renunțarea de bună voie de la săvârșirea infracțiunii în care este învinuit. În motivarea apelului apărătorul a invocat că, inculpatul nefiind constrâns de nimeni, din propria voință a abandonat executarea infracțiunii începute la indicația lui Jalbă P., fapt confirmat și de martorul Bordeianu A.

3.1 Împotriva sentinței a declarat apel și inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2013, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe și just a adoptat o sentință de condamnare în privința lui Constantin A.I. în baza art.188 alin. (5) Cod penal.

În opinia instanței de apel, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

La determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal, adică, de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, și anume că infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana celui vinovat, de rolul lui la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază (nu au fost stabilite), ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, prima instanța corect și întemeiat a considerat că, inculpatul poate fi corectat și reeducat doar izolându-l de societate, deoarece fapta comisă prezintă un pericol sporit pentru cetățeni, cât și personalitatea sa este periculoasă deoarece fiind anterior condamnat, careva concluzii pozitive în acest sens nu și-a făcut.

5. Hotărârile judecătorești adoptate pe caz sunt contestate cu recurs de către inculpat, în care se solicită casarea acestora, cu rejudecarea cauzei, invocând că:

- nu a comis infracțiunea imputată lui;
- la etapa urmăririi penale nu a fost asigurat cu avocat și cu interpret;
- a fost supus maltratării de către organele de urmărire penală în cadrul audierii, și ca rezultat declarațiile date de el urmează a fi considerate nule, în conformitate cu art. 251 CPP.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În viziunea Colegiului, instanța de apel întemeiat a reținut că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării, și just a adoptat o sentință de condamnare în privința lui Constantin A.I. în baza art.188 alin. (5) Cod penal *„tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei, săvârșit de mai multe persoane mascate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea armei și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”*.

Astfel, Colegiul consideră justă concluzia instanței de apel, precum că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească efectuându-se cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Instanța de recurs constată că instanța de apel corect a considerat dovedită vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (5) Cod penal, prin probele administrate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în cadrul instanței de apel și anume: declarațiile părții vătămate Rusu A., martorilor Rusu I., Jalbă P., Bordianu A., Morozinschi N., Guzun V, precum și prin probele materiale care au fost verificate în cadrul instanței de apel, și anume: plângerea din 11 ianuarie 2012 depusă de către cet. Rusu A; procesul-verbal de examinare la fața locului din 11.01.2012; descifrările telefonice eliberate de compania „Orange ”; pocesele-verbale de recunoaștere a persoanei din 01.02.2012; procesul-verbal de verificare a declarațiilor condamnatului Bordianu A. din 07.03.2012; procesul-verbal de examinare a obiectelor corpurile delict, raportul de expertiză medico-legală nr.43 din 17.02.2012; raportul de expertiză medico-legală nr.42 din 17.02.2012;

procesul-verbal de confruntare din 07.03.2012 între bănuții Bordeianu A. și Jalbă P.; sentința judecătorei Strășeni din 25 iulie 2012; decizia Curtii de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2012; recipisa eliberată de pătimitul Rusu A.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal reține ca corectă concluzia instanței de apel, că prima instanță a cercetat în modul stabilit probele prezentate, apreciindu-le pe fiecare aparte, iar apoi toate în ansamblu, și ca urmare a adoptat o sentință corectă, întemeiată și legală, prin care l-a recunoscut pe Constantin A.I. vinovat în comiterea infracțiunii de tâlhărie.

De asemenea, instanța de recurs consideră că, instanța de apel justificat a apreciat critic declarațiile martorului Bordianu A. date în ședința de judecată, deoarece aceste declarații sunt în contradicție cu declarațiile date în cadrul verificării declarațiilor de la fața locului, prin care el afirmă săvârșirea infracțiunii de către inculpații Milicenco V.M. și Costantin A.I.

Față de considerentele ce preced, Colegiul constată că instanța de fond și de apel corect au reținut situația de fapt și au stabilit vinovăția inculpatului, pe baza unei juste aprecieri a probelor administrate în cauză, dând faptelor comise de acesta o încadrare juridică corespunzătoare.

De asemenea, Colegiul constată că instanța de fond a efectuat o justă individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, atât sub aspectul naturii și al cuantumului acestora, cât și ca modalitate de executare, fiind respectate criteriile generale prevăzute în art.75 Cod penal, concluzie ce a fost întemeiat menținută de către instanța de apel.

Astfel, instanța de apel corect a menționat că la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.75-77 Cod penal adică, de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, și anume că infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana celui vinovat, de rolul lui la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază (nu au fost stabilite), ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Deci, Colegiul susține concluzia instanței de apel, precum că prima instanță corect, legal și întemeiat i-a aplicat inculpatului o pedeapsă reală cu închisoare, pedeapsă pe care o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Lecturând textul recursului declarat, Colegiul constată că unul din criticele formulate de inculpat este neasigurarea acestuia cu avocat și interpret pe parcursul urmăririi penale.

Colegiul remarcă că această critică nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului dat, deoarece reieșind din materialele cauzei, la etapa urmăririi penale, începând cu momentul reținerii acestuia, urmat de multiple acțiuni procesuale, inculpatul a fost asistat de avocatul Mihail Grigoraș. Iar toate declarațiile ale acestuia în cadrul acțiunilor procesuale pe caz, au fost date în limba de stat, fapt confirmat prin semnătura inculpatului pe toate procesele-verbale cu participarea lui. Mai mult, cererea de apel declarată de către inculpat este întocmită personal de acesta în limba

de stat, ceea ce confirmă faptul că este vorbitor de limbă română și o cunoaște suficient de bine.

Cu referire la alt argument invocat de recurent, adică, supunerea maltratării în cadrul audierii, fapt ce duce la nulitatea declarațiilor date de el la etapa urmăririi penale, Colegiul constată că, nu este incident în cauză.

În acest context, Colegiul penal menționează, că ilegalitatea acțiunilor organelor de urmărire penală în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. Din materialele cauzei nu rezultă că inculpatul ar fi avut careva obiecții asupra acțiunilor organului de urmărire penală la etapa respectivă.

Totodată, Colegiul remarcă că, nici la urmărirea penală și nici la examinarea cauzei în instanța de fond și de apel partea apărării nu a solicitat excluderea unor probe, în conformitate cu prevederile art. 94 Cod de procedură penală.

Mai mult, Colegiul ține să menționeze că argumentele privind neasigurarea acestuia cu avocat și interpret, precum și supunerea maltratării în cadrul audierii la etapa urmăririi penale, fapt ce duce la nulitatea declarațiilor date de el la etapa urmăririi penale, au fost invocate direct în faza procesuală a recursului, nu și la faza examinării în fond și în apel. Astfel, inculpatul deși a declarat apelul, însă nu a indicat argumentele menționate de nelegalitate, ele fiind invocate direct în faza procesuală a recursului, ceea ce contravine prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora, temeiurile de recurs pot fi invocate în recurs doar în cazurile în care ele au fost invocate în apel, sau încălcarea a avut loc în instanța de apel. Din conținutul recursului nu rezultă că temeiul menționat, invocat în recurs a fost o încălcare admisă de către instanța de apel, deci, recurentul, neinvocându-l la etapele corespunzătoare, nu a folosit în privința acestora temeiuri calea de atac apelul și, deci, nu este în drept să-l invoce în recurs.

În argumentarea recursului inculpatul invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală. Instanța de recurs menționează, că deși recurentul în recursul declarat indică pct. 6) și 8) al articolului menționat, însă acesta nu a specificat care temeiuri prevăzute de punctele în cauză au fost încălcate, reducându-se doar la o simplă enumerare a normelor de drept. Astfel, recurentul nu a reflectat în ce constă problema de drept de importanță generală ce persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii, ceea ce a condiționat instanța de recurs să decidă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 11 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2013, de către inculpatul **Constantin Andrei Ion**, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 martie 2014.

Președinte:

Petru Ursache

Judecători:

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti